

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Enhet 7

DOM
2021-01-14
meddelad i
Stockholm

Mål nr: B 20198-20

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

ANNA Maria Termine, 19570830-2566
Karlsviksgatan 10 Lgh 1104
112 41 Stockholm

Försvare:

Advokat Kenneth Lewis
Lewis Langley & Partners Advokatbyrå HB
Gamla Brogatan 11
111 20 Stockholm

Åklagare

Extra åklagare Caroline Kärrberg
Åklagarmyndigheten
City åklagarkammare i Stockholm
Box 70296
107 22 Stockholm

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Ohörsamhet mot ordningsmakten, 16 kap 3 § brottsbalken
2020-11-28

Påföljd m.m.

Dagsböter 30 om 250 kr

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Rådhuset,
Scheelegatan 7

Telefon

08- 561 65 380

Öppettider

måndag - fredag
08:00-16:00

Postadress

Box 8307
104 20 Stockholm

E-post

stockholms.tingsratt.enhet7@dom.se

Webbplats

www.stockholmstingsratt.se

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Åklagaren har yrkat att Anna Termine ska dömas för *ohörsamhet mot ordningsmakten* (16 kap. 3 § brottsbalken) enligt följande gärningsbeskrivning.

Anna Termine har deltagit i folksamling som har demonstrerat för klimatet och trots ordningshållande befallning överträtt en avspärrning och beträtt ett avspärrat område. Det hände den 28 november 2020 på Strömgatan 20, Stockholm, Stockholms stad.

Anna Termine begick gärningen med uppsåt.

Anna Termine har erkänt att hon i samband med en aktion för klimatet överträtt en avspärrning och beträtt ett avspärrat område. Hon har motsatt sig att dömas för brott med hänvisning till dels att hon inte deltagit i en folksamling som störde allmän ordning, dels att hon handlat i nöd.

UTREDNING

Anna Termine har hörts. På åklagarens begäran har även vittnesförhör hållits med polisen Omid Razi.

Av utredningen framgår inledningsvis följande. Anna Termine är medlem i klimatrörelsen Extinction Rebellion. Vid det aktuella tillfället deltog hon i en aktion för klimatet i närheten av Riksdagshuset. Omid Razi arbetade som uniformerad polis och hade med anledning av information om kommande störningar satt upp avspärrningar i anslutning till statsministerns bostad i Sagerska palatset. Anna Termine och ett antal andra personer gick fram till avspärrningarna och informerades om att de inte fick komma in. Anna Termine klättrade trots detta in över avspärrningarna och avlägsnades från platsen av polisen.

DOMSKÄL

Skuldfrågan

För brottet ohörsamhet mot ordningsmakten kan dömas deltagare i folksamling som stör allmän ordning om deltagaren underlåter att efterkomma för ordningens upprätthållande meddelad befallning eller om deltagaren intränger på område som blivit för sådant ändamål fridlyst eller avspärrat (se 16 kap. 3 § brottsbalken).

Genom utredningen i målet är klarlagt att Anna Termine deltog i en demonstration för klimatet och att hon i samband med denna inträngde på ett avspärrat område. De huvudsakliga frågor som tingsrätten har att ta ställning till är om demonstrationen utgjorde en folksamling som störde allmän ordning i den aktuella bestämmelsens mening samt om Anna Termine handlade i nöd.

När det gäller den första frågan har Anna Termine uppgett att 7–8 medlemmar ur Extinction Rebellion deltog i aktionen. Hon har även berättat att aktionen pågick flera kvällar och att deltagarna var medvetna om att fler än åtta personer inte fick samlas med hänsyn till gällande restriktioner för allmänna sammankomster på grund av pandemin. Polisen Omid Razi har uppgett att gruppen bestod av uppskattningsvis tio personer och i vart fall några fler än åtta personer. Han har även berättat att han vid ett tillfälle räknade deltagarna samt att gruppen hade megafon, spelade musik och störde ordningen.

Tingsrätten bedömer Omid Razi som trovärdig och anser att hans uppgifter kan läggas till grund för bedömningen av antalet deltagare i demonstrationen. Det är därmed utrett att gruppen bestod av omkring tio personer. Frågan om vad som krävs för att en grupp människor ska anses som en folksamling enligt den aktuella bestämmelsen tycks inte ha behandlats i förarbetena och det går inte att ställa upp en mer exakt gräns (se kommentaren till 16 kap. 3 § brottsbalken i Lexino). I doktrin har angetts att det torde krävas åtminstone tio personer (se hänvisningar i nämnda kommentar). I rättspraxis har i ett fall uttalats att det är uppenbart att 16 personer är ett tillräckligt antal för att de tillsammans skall kunna anses utgöra en folksamling (se RH 1996:4).

Enligt tingsrättens bedömning talar omständigheterna för att Anna Termine ska anses ha ingått i en folksamling. Gruppen har bestått av ett inte helt begränsat antal människor och den har samlats i syfte att genomföra en gemensam aktion.

Inledningsvis har gruppen också varit samlad på en plats innan deltagarna delade på sig i vad som tycks ha varit en manöver för att komma förbi avspärningarna (jfr ovan nämnda rättsfall RH 1996:4). Sammantaget bedömer tingsrätten därför att det varit fråga om en folksamling. Även om det exakta antalet deltagare skulle ha varit mellan åtta och tio stycken anser tingsrätten att det i förevarande fall har rört sig om en folksamling. Kravet på att folksamlingen ska ha stört den allmänna ordningen är lågt ställt och kan vara uppfyllt genom skrik eller hotfulla rörelser. Genom förhöret med Omid Razi anser tingsrätten att det är klarlagt att folksamlingen agerade på ett sådant sätt att kravet är uppfyllt.

Nästa fråga är om Anna Termine kan undgå ansvar för brott på grund av att hon handlat i nöd. Anna Termine har förklarat att syftet med hennes handlande var att hon ville uppmärksamma Stefan Löfven på den pågående klimatkrisen vilken utgör ett akut och existentiellt hot.

Enligt 24 kap. 4 § brottsbalken utgör en gärning som någon begår i nöd ett brott endast om den med hänsyn till farans beskaffenhet, de skada som åsamkats annan och omständigheterna i övrigt är oförsvarlig. Nöd föreligger enligt paragrafen när fara hotar liv, hälsa egendom eller något annat viktigt av rättsordningen skyddat intresse.

Tingsrätten har i ett annat mål prövat samma invändning från Anna Termine (se Stockholms tingsrätts dom den 18 december 2020 i mål nr B 18951-20). Tingsrätten gör ingen annan bedömning i det här fallet utan konstaterar att civil olydnad av det aktuella slaget med hänsyn till demokratiska principer inte är straffri (se NJA 1982 s. 621).

Påföljdsfrågan

Påföljden ska bestämmas till dagsböter. Antalet dagsböter ska bestämmas med hänsyn till brottets straffvärde och dagsbotsbeloppet ska bestämmas med hänsyn till Anna Termine ekonomiska förhållanden.

Övriga frågor

På grund av att Anna Termine döms för ett brott med fängelse i straffskalan är hon skyldig att betala en avgift till brottsofferfonden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (TR-01)

Ett överklagande prövas av Svea hovrätt men ska lämnas in till tingsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **senast den 4 februari 2021**. Det krävs prövningstillstånd.

Axel Zacharoff

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.